

74

**EL - MUDESSIR / POKRIVENI
OBJAVLJENA U MEKI, IMA 56 AJETA**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝ قُمْ فَأَنْذِرْ ۝ وَرَبِّكَ فَكْبِرْ ۝ وَشِيبَاكَ فَطَهِّرْ ۝
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۝ وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَمُوتَ وَتَكُنَّ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ فَادْنُ فَاذْفُرْ ۝
فِي النَّاقُورِ ۝ فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمِ عَسِيرٍ ۝ عَلَى الْكُفْرَيْنَ غَيْرٍ سَبِيْرٍ ۝

**U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!
O ti pokriveni!/1/ Ustani i opominji!/2/ i
Gospodara svoga veličaj!/3/ I haljine svoje
očisti!/4/ I kumira se kloni!/5/ I ne čini dobra
tražeći "za njega" više!/6/ I radi Gospodara
svoga trpi! /7/ A kada se u rog puhne /8/ bit
će to naporan dan,/9/ nevjernicima neće biti
lagahan. /10/**

U Buharijinom Sahihu navodi se od Džabira da je kazao: "Prvo što je objavljeno od Kur'ana jeste:

"O ti pokriveni!" Međutim, s njime se ne slaže većina; oni kažu: "Naprotiv, prvo što jeste objavljeno **"Čitaj, u ime Gospodara, Koji stvara"**, a da je Džibril, r.a., kazao to oslanjajući se na hadis koji je čuo od Allahovog Poslanika, s.a.v.s., u kome kaže: (544) "Boravio sam u Hiri i kad sam završio boravak, sišao sam s brda, pa me je neko zovnuo. Pogledao sam desno od sebe, ali nisam ništa vidio. Pogledao sam lijevo, ali nisam ništa vidio. Podigao sam glavu gore i - nešto sam vidio. Došao sam Hatidži i kazao: 'Pokrijte me, i polijte me hladnom vodom', i veli: 'Pokrili su me i polili hladnom vodom.' Zatim je kazao: 'Potom je objavljeno:

"O ti pokriveni! Ustani i opominji i Gospodara svoga veličaj!" Bilježi ga Buharija, prenosi ga i Muslim preko Ukajla, lancem prenosilaca koji seže od Džabira bin Abdullaha, koji je čuo Poslanika, s.a.v.s., kako govori o periodu prestanka objave, pa mi je rekao: (545) "Dok sam išao, čuo sam glas iz nebesa. Podigao sam svoj pogled prema nebu, kad tamo onaj isti melek koji mi je došao u pećinu Hira sjeo na prijestolju između nebesa i Zemlje. Ja sam se uplašio tako da sam pao na zemlju. Potom sam

došao svojoj porodici i kazao: 'Pokrijte me, pokrijte me.' Oni su me pokrili, pa je objavljeno

'O ti pokriveni! Ustani i opominji i Gospodara svoga veličaj! I haljine svoje očisti! I kumira se kloni!'" Ovo upućuje na zaključak da je objava sišla prije ove sure na osnovu riječi Vjerovjesnika: "Kada onaj melek koji je bio u Hiri, a to je Džibril, koji mu je dostavio Allahove riječi:

'Čitaj, u ime Gospodara tvoga, Koji stvara, stvara čovjeka od ugruška! Čitaj, plemenit je Gospodar tvoj, Koji poučava peru, Koji čovjeka podučava onome što ne zna'" (96:1-5) Način na koji će se uzeti u obzir oba stava jeste da je prvo što je objavljeno poslije pauze koja je nastupila (poslije prve objave), jeste ova sura kako to navodi i imam Ahmed od Džabira bin Abdullaha, koji je čuo Poslanika, s.a.v.s., da je rekao: (546) "Zatim je prestala silaziti objava jedan period. Jednom, dok sam išao, čuo sam glas koji je dolazio sa nebesa. Podigao sam pogled ka nebu, kad onaj isti melek koji mi je dolazio, sjedi na prijestolju između neba i Zemlje. Uplašio sam se od njega tako da sam pao na zemlju. Došao sam svojoj porodici i kazao im: 'Pokrijte me, pokrijte me...', i oni su me pokrili." Potom je Allah, dž.š., objavio:

"O ti pokriveni! Ustani i opominji, i Gospodara svoga veličaj! I haljine svoje očisti! I kumira se kloni!" Objava je poslije toga silazila u kontinuitetu. Bilježe ga Buharija i Muslim od Ez-Zuhrija.

"O ti pokriveni! Ustani i opominji." Opominji ljude. Na taj je način započela poslanička misija.¹ Kao što je sa prvom objavom ostvaren nubuvvet:²

"I Gospodara svoga veličaj!" Tj. uzdiži. **"I haljine svoje očisti!"** Neki kažu: "Očisti od grijeha i neposlušnosti." Drugi kažu da se tu podrazumijeva čistota srca. Neki smatraju da to znači: operi svoju odjeću vodom, jer idolopoklonici nisu pridavali pažnju higijeni, pa mu stoga Allah, dž.š., naređuje da očisti svoje tijelo i odjeću. Ovo je mišljenje odobravao i Ibn-Džerir, a ajet obuhvaća sve spomenuto, kao i čistotu srca, jer Arapi pod pojmom odjeća označavaju i srce. **"I kumira se kloni!"** Ostavi grijeh. Ovo ne znači da on ima bilo kakav grijeh. Ovaj je ajet sličan sljedećem ajetu:

"O vjerovjesniče, Allaha se boj, a nevjernike i licemjere ne slušaj..." (33:1) Allah, dž.š., veli:

"I ne čini dobro tražeći za njega više!" Tj. nemoj dati poklon tražeći za to više nego što vrijedi. Ovo mišljenje zastupaju Ibn-Abbas i neki tabiini. **"I radi Gospodara svoga trpi!"** Tvoj sabur - podnošenje neprijatnosti od idolopoklonika neka bude radi Allaha, dž.š.

"A kada se u rog puhne - bit će to naporan dan; nevjernicima neće biti lagahan." Znači

+ Objavljena nakon sure "El-Muzzemmil".

¹ Objavljivanjem sure "El-Muddesir".

² Objavljivanjem sure "Ikre".

truba. Mudžahid veli da je to rog, na osnovu hadisa Ibn -Abbasa, u kojem kaže da je Muhammed, a.s., rekao: (547) "Kako da budem spokojan, a melek, koji je zadužen za rog, već ga je uzeo u usta i pognuo čelo čekajući kada će mu biti naređeno da puhne u njega..."

Allah, dž.š., veli:

"Bit će to naporan dan." Težak za nevjernike. **"Nevjericima neće biti lagahan."** Bit će težak za nevjernike, kao što se navodi u ajetu:

Prenosi se od Zurare bin Avfa, kadije Basre, da je klanjao sabah i učio ovu suru. Kada je stigao do riječi Uzvišenog Allaha, dž.š.:

"A kada se u rog puhne - bit će to naporan dan; nevjericima neće biti lagahan", zahoptao je i pao na zemlju mrtav, Allah mu se smilovao.

ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ۝ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ۝
وَبَنِينَ شُهُودًا ۝ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ۝ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ۝
كَلَّا ۝ إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عِينًا ۝ سَاءَ رُفْقَهُ بِصُغُورًا ۝ إِنَّهُ فَكَّرَ وَوَدَّرَ ۝
فَقُنِيَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝ ثُمَّ قَبِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝ ثُمَّ نَظَرَ ۝ ثُمَّ عَبَسَ ۝
وَبَسَرَ ۝ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ۝ فَفَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ وَوَسْوَاسٌ ۝ إِنَّ
هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۝ سَاءَ صِلِيهِ سَقَرًا ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرًا ۝
لَا يُنْفِقُ وَلَا يَنْدُرُ ۝ وَأَوَّحَىٰ لِلْبَشَرِ ۝ عَلَيْهَا سَعَةٌ عَشْرًا ۝

"Ostavi Mene i onoga koga sam Ja samog stvorio/11/ i bogatstvo mu ogromno dao /12/ i sinove koji su s njim /13/ i čast i ugled pružio /14/ i još žudi da uvećam!/15/ Nikako! On, doista, prkosi ajetima Našim/16/ a naprtit ću Ja njemu teškoće,/17/ jer je smišljao i računao, /18/ i, proklet bio, kako je proračunao! /19/ i još, jednom, proklet bio, kako je proračunao! - /20/ Zatim je pogledao/21/ pa se onda smrknuo i namrštio/22/ i potom se okrenuo i uzoholio,/23/ i rekao: Ovo nije ništa drugo do vradžbina koja se nasljeđuje,/24/ovo su samo čovjekove riječi!/25/. U Sekar ću ja njega baciti /26/ A znaš li ti šta je Sekar./27/ Ništa on neće poštedjeti,/28/ kože će crnim učiniti,/29/. nad njima su devetnaesterica." /30/

Allah, dž.š., govori prijetećim tonom El-Velidu bin el-Mugiri el-Mahzumiji, jednom od prvaka Kurejšija, neka je Allahovo prokletstvo na njega. Ibn-Abbas veli: El-Velid bin el-Mugire došao je kod Ebu-Bekra bin Kuhafte i upitao ga o Kur'anu. Kada mu je kazao otišao je Kurješijama i rekao im: "Čudna li čuda ono što govori Ibn Ebi-Kebše! Tako mi Allaha, to nije

poezija, niti čarolija, niti je buncanje luđaka. Doista, ono što govori Allahov je govor." Kada je to čula jedna skupina Kurejšija, sakupili su vijeće i kazali: "Tako nam Allaha, ako promijeni vjeru El-Velid, cijelo će pleme Kurejš promijeniti vjeru!" Kada je to čuo Ebu-Džehl bin Hišam kazao je: "Tako mi Allaha, ja ću se pobrinuti za njega." Onda se zaputi k El-Velidu i uđe u njegovu kuću i reče mu: "Zar nisi vidio svoj narod kako ti je sakupio prilog?" "Zar ja nisam od svih najbogatiji i sa najviše djece!", upitao je. Ebu Džehl je kazao: "Priča se da ti odlaziš kod Ibn Ebi -Kuhafe da bi kod njega jeo." Tada je El-Velid rekao: "Tako mi Allaha, neću se primaknuti Ibn Ebi-Kuhafi niti Omeru, a niti Ibn Ebi-Kebše". Njegov govor nije ništa drugo do vradžbina koja se nasljeđuje." Tada je Allah, dž.š., objavio:

"Ostavi Mene i onoga koga sam Ja samog stvorio i bogatstvo mu ogromno dao, i sinove koji su s njim, i čast i ugled mu pružio, i još žudi da uvećam! Nikako!" "On, doista, prkosi ajetima Našim - a naprtit ću Ja njemu teškoće, jer je smišljao i računao i, proklet bio, kako je proračunao! I još jednom, proklet bio, kako je proračunao! Zatim je pogledao pa se onda smrknuo i namrštio i potom se okrenuo i uzoholio, i rekao: 'Ovo nije ništa drugo do vradžbina koja se nasljeđuje, ovo su samo čovjekove riječi!' U Sekar ću Ja njega baciti. A znaš li ti šta je Sekar? Ništa on neće poštedjeti." Katade veli: "Smatra se da je on kazao: 'Tako mi Allaha, posmatrao sam ono što kaže onaj čovjek. To nije poezija. To je tako privlačno i ima svoju ljepotu. To je iznad svega, i nije ništa od toga snažnije. Ja mislim da je to čarolija...!'" Allah je, dž.š., objavio prijeteći ovom kojem je On dao dunjalučku blagodat: "I proklet bio, kako je proračunao."

On je Allahove, dž.š., blagodati ignorirao i na njih uzvratio nevjerovanjem. Uzvratio je poricanjem Allahovih, dž.š., ajeta i izmišljanjem laži, govoreći da su to ljudske riječi. Allah je, dž.š., nabrojao Svoje blagodati pa zatim rekao: **"Ostavi Mene i onoga koga sam Ja samog stvorio"**, što znači da je izišao iz majčine utrobe sam, kao pojedinac, bez imovine i potomstva, potom ga je Allah, dž.š., obdario velikom nafakom. Allah, dž.š., veli:

"I bogatstvo mu ogromno dao." Mnogobrojnija i velika bogatstva. Neki su kazali da je to 100000 dinara, a drugi da je to zemlja za korišćenje i još mu dao **"i sinove koji su s njim."** Tj. prisutni su kod njega. Oni ne putuju radi trgovine nego njihovi robovi i najamnici, koji to obavljaju umjesto njih. Oni sjede kod svoga oca, koji uživa u njihovom društvu i naslađuje se. Njih je bilo trinaest - na temelju onoga što prenose Es-Suddi, Ebu -Malik, Asim bin Omer i Katade. To je vrhunac blagodati. **"I čast i ugled mu pružio."** Tj. omogućio da stekne raznovrsnu imovinu, namještaj i drugo. **"I još žudi da uvećam! Nikako! On, doista, prkosi ajetima Našim"**, on je onaj koji prkosi

ajetima Našim, a to je kufr - nevjerovanje, nakon što je došlo znanje. Allah, dž.š., veli: **"a naprtit ću Ja njemu teškoće."**

Imam Ahmed bilježi hadis sa senedom koji dopire do Ebu Seida, a on je čuo od Poslanika, s.a.v.s., da je rekao: (548) "Vejl je dolina u Džehennemu u koju će padati nevjernik 40 godina, prije nego što dosegne njeno dno. Es-Su'ud je brdo od vatre na koje će se penjati nevjernik sedamdeset godina, a onda će biti bačen u tu dolinu i to će tako stalno trajati."

Allah, dž.š., veli: **"Jer je smišljao i računao."** Tj. razmišljao.

"I, proklet bio, kako je proračunao! - i još jednom, proklet bio, kako je proračunao!" Ovo je kletva protiv njega. **"Zatim je pogledao."** Ponovno usmjerio svoju pažnju na razmišljanje.

"Pa se onda smrknuo." Znači skupio čelo između očiju "I namrštio." Namrštio se i osjetio odvratnost. Allah, dž.š., veli: **"I potom se okrenuo i uzoholio."** Udaljio se od istine i uzmaknuo nazad oholeći se i odbijajući da slijedi Kur'an, a.š. I rekao: **"Ovo nije ništa drugo do vradžbina koja se nasljeđuje."** Znači: ovo je čarolija koju prenosi Muhammed od drugih koji su prije njega bili i širi je dalje. Zbog toga veli:

"Ovo su samo čovjekove riječi!" Tj. nisu govor Allaha, dž.š.

Allah, dž.š., veli: **"U Sekar ću Ja njega baciti."** Znači: svalit ću ga u njeg.

"A znaš li ti šta je Sekar?" Ovim se pokazuje kolika je strahota Džehennema. Zatim to još dodatno objašnjava riječima: **"Ništa on neće poštedjeti."** Uništavat će im tijela, a zatim će im biti mijenjana drugim tijelima na način da neće ni živjeti ni umirati. "Kože će crnim učiniti." Ta će vatra pocrniti kože tako da će biti crnje od noći.

Allah, dž.š., veli: **"Nad njima su devetnaesterica"**, koje će predvoditi "zebanije" ogromnih tijela i strogog držanja.

وَمَا جَعَلْنَا

أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عَدُوَّهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
لَيْسَ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَرْدَادُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ أَيْمَانٍ وَلَا يَزْنَابُ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ
لِّلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَالْقَمَرَ ﴿٣٢﴾ وَاللَّيْلَ إِذَا دَبَّرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحَ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾
إِنَّهَا لِأَحَدَىٰ الْكَبِيرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لَمَن شَاءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقَدَّمَ
أَوْ يَخْتَلِّفَ ﴿٣٧﴾

"Mi smo čuvarima vatre meleke postavili i odredili njihov broj kao iskušenje onima koji ne vjeruju - da se oni kojima je Knjiga data uvjere, i da se onima koji vjeruju vjerovanje poveća, i da onima kojima je knjiga data i oni i oni koji su vjernici ne sumnjaju, i da oni čija su srca bolesna i oni koji su nevjernici kažu: 'Šta je Allah htio ovim primjerom?' Tako Allah stavlja u zabludu onoga koga hoće, i na pravi put ukazuje kome hoće. A vojske Gospodara tvoga samo On zna. I Sekar je ljudima samo opomena /31/ I tako Mi mjeseca /32/ i noći kada mine, /33/ i zore kada svane, /34/ on je, zaista, najveća nevolja, /35/ ljudima je opomena, /36/ onome između vas koji želi pristupiti ili izostatiti!" /37/

Allah, dž.š., veli: **"Mi smo čuvarima vatre"** "meleke postavili", znači zebanije, koji su strogi i jaki. Ovo je odgovor mušricima Kurejša jer, kada je spomenut broj čuvara, Ebu-Džehl je kazao: "O skupino Kurejšija, zar ne može svaka deseterica od vas savladati po jednog od njih?"

Allah je, dž.š., objavio:

"Mi smo čuvarima vatre meleke postavili." Snažnih tijela, koje niko ne može savladati, niti im se suprotstaviti.

"I odredili njihov broj kao iskušenje onima koji ne vjeruju." Mi smo njihov broj od devetnaest spomenuli da bismo ljude stavili na ispit. **"I da se oni kojima je Knjiga data uvjere."** Da znaju da je ovaj Poslanik istina.

"I da se onima koji vjeruju vjerovanje povećava." Uz ono vjerovanje i iman koji imaju, jer svjedoče istinitost vijesti od njihovog poslanika Muhammeda, a.s.

"I da onima kojima je Knjiga data i oni i oni koji su vjernici ne sumnjaju, i da oni čija su srca bolesna...", tj. licemjeri - munafici.

"I oni koji su nevjernici - kažu: 'Šta je Allah htio ovim primjerom?'" Ovo znači: oni će pitati koja se mudrost krije iza ovoga spominjanja ovdje.

Allah, dž.š., veli:

"Tako Allah stavlja u zabludu onoga koga hoće, i na Pravi put ukazuje kome hoće." Na osnovu ovakvih i sličnih stvari učvršćuje se iman u srcima nekih ljudi, a kod drugih se ljulja i dolazi u pitanje. Njemu pripada najveća mudrost i On ima najjači argument.

Allah, dž.š., veli: **"A vojske Gospodara tvoga samo On zna."** Njihov tačan broj i količinu zna samo Allah, dž.š., kako ne bi onaj ko ne zna pomislio da ih je samo devetnaest, kao što je i kazala jedna zabludjela i neuka skupina grčkih filozofa. Uz njih su pristali neki iz dva pravca koji su čuli ovaj ajet pa su ga htjeli objasniti kao deset intelekta "umova" i devet suština koje su oni izmislili, ali nisu mogli

argumentirati tu teoriju. Shvatili su početak ovog ajeta, a zanijekali njegov drugi dio koji glasi

"A vojske Gospodara tvoga samo On zna."

U dvije sahih zbirke kao i drugim pouzdanim predanjima navodi se da je Poslanik, s.a.v.s., rekao opisujući "El-Bejtul-Ma'mur", koji se nalazi u sedmim nebesima: (549) "...U nju ulazi svakodnevno sedamdeset hiljada meleka i ne vraćaju se ponovo u nju. Bilježi hafiz Ebul-Kasim et-Taberani sa svojim senedom koji seže do Džabira bin Abdullaha, koji veli: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., veli: (550) 'Nema na sedam nebesa ni jednog mjesta koliko jedna stopa ili pedalj ili dlan a da na njemu nema meleka na kijamu, ili na sedždi, ili na ruku'u. Kada nastupi Kijametski dan, svi će kazati: 'Slava neka je Tebi i čist si od onoga što Ti pripisuju, mi smo Ti činili istinski ibadet samo stoga što Ti nismo smatrali ravnim nikoga.'"

Allah, dž.š., veli: **"I Sekar je ljudima samo opomena."** Poslije toga veli:

"I tako Mi mjeseca i noći kad mine." Ode. **"I zore kada svane"**, on je, zaista, **"najveća nevolja"**, tj. Vatra. To kažu Ibn-Abbas i mnogi učenjaci od prethodnika (selef).

"...ljudima je opomena, onome između vas koji želi pristupiti ili izostati!" Za onoga ko hoće prihvatiti opomenu i uputiti se istini ili se od nje udaljiti i odbaciti je.

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۗ إِلَّا الْأَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ فِي
 بَحْتٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٣٩﴾ عَنِ الْجُرْمِ ۗ ﴿٤٠﴾ مَا سَأَلَكُمْ فِي سَمَرٍ ﴿٤١﴾
 قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٢﴾ وَلَمْ نَكُ نَطْعُمُ الْمَسْكِينِ ﴿٤٣﴾ وَكُنَّا نَحْوُ
 مَعَ الْحَاطِي ۗ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَكُذِّبُ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٤٥﴾ حَتَّىٰ آتَانَا الْيَقِينَ ﴿٤٦﴾
 فَمَا نَفَعَهُمْ شَفْعَةُ الشَّفِيعِينَ ﴿٤٧﴾ فَأَلْهَمَهُمُ الْوَيْلَ مِنَ الذِّكْرِ ۗ مَعْرُضِينَ
 ﴿٤٨﴾ كَانَهُمْ حَمْرٌ تَسْنَفِرُ ۗ ﴿٤٩﴾ فَهَرَبَ مِنْ قَوْمِهَا ۗ ﴿٥٠﴾ بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ
 مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مِّنْشَرَّةٍ ۗ ﴿٥١﴾ كَلَّا بَلْ لَّيْمًا فَوْنَ الْآخِرَةِ ۗ ﴿٥٢﴾
 كَلَّا إِنَّهُمُ الذِّكْرَ ۗ ﴿٥٣﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ۗ ﴿٥٤﴾ وَمَا يَذَّكَّرُونَ إِلَّا آيَاتٍ
 يُشَاءُ اللَّهُ ۗ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٥﴾

"Svaka duša (osoba) zalog je onoga što je stekla,/38/ osim onih na desnoj strani,/39/ oni će se u dženetskim baščama raspitivati /40/ o zločincima./41/ 'Šta vas je u Sekar dovelo?'/42/'Nismo'- reći će - 'bili od onih koji su klanjali /43/ i od onih koji su siromahe hranili/44/ i u besposlice smo se sa besposlenjacima upuštali,/45/ i Sudnji dan smo poricali,/46/ sve dok nam smrt nije došla.' /47/ Njima posredovanje posrednika neće koristiti./48/ Pa zašto se oni okreću od opomene?/49/ kao da su divlji magarci

preplašeni/50/ pobjegli od lavova!/51/ Da! svaki bi čovjek od njih htio da mu se daju listovi rašireni./52/ Nikada, jer oni se onog svijeta ne plaše!/53/ Uistinu! Kur'an je pouka, /54/ i ko hoće, na umu će ga imati,/55/ i na umu će ga imati samo ako Allah bude htio, On je jedini dostojan da Ga se boje i On jedini prašta."/56/

Uzvišeni Allah obavještava da je "svaka duša (osoba) zalog onoga što je stekla." Tj. svaka je osoba vezana zbog svojih djela (talac je svojih djela). To kaže Ibn-Abbas i drugi. "Osim (onih na) desnoj strani." Jer će se oni: "u dženetskim baščama raspitivati o zločincima."

Znači bit će u dženetskim baščama i raspitvat se o zločincima koji će biti u najtamnijim nizinama Džehennema govoreći im:

"Šta vas je u Sekar dovelo?" "Nismo" - reći će - "bili od onih koji su klanjali i od onih koji su siromahe hranili." Znači: nismo činili ibadet svome Gospodaru niti smo činili dobročinstvo Allahovim, dž.š., stvorenjima iz naše vrste. I u besposlice smo se sa besposlenjacima upuštali. Pričali smo ono što nismo znali.

Katade veli:

"i u besposlice smo se sa besposlenjacima upuštali" tj.govorili smo ono što ne znamo. Katade kaže: "Kad god je neko skrenuo s puta i otišao u zabludu, i mi smo s njim otišli."

"I Sudnji dan smo poricali, sve dok nam smrt nije došla." El-Jekin ovdje znači smrt, kao što je i u riječima Uzvišenog Allaha, dž.š.

"I svoga Gospodara obožavaj dok ti smrt ne dođe." (22:99) Allahov Poslanik, s.a.v.s., veli: (551) "Što se njega tiče - misleći na Osmana bin Maz'una - došao mu je 'jekin' (smrt) od njegovog Gospodara."³

Allah, dž.š., veli: **"Njima posredovanje posrednika neće koristiti."** Tj. onima kod kojih nađu ove osobine neće koristiti ničiji šefa'at. Zagovaranje će, "šefa'at" koristiti ako bude na mjestu.

³ Ja kažem: "Allah, dž.š., veli: **"I svoga Gospodara obožavaj sve dok ti smrt ne dođe."** Ispravno čini ibadet Allahu, dž.š., kao što je On propisao sve dok ne završi određeno vrijeme i dođe "jekin", tj. smrt. Allah, dž.š., veli i obavještavajući se o onome o čemu govore nevjernici:

"I Sudnji dan smo poricali, sve dok nam smrt nije došla." Znači: nevjernici su poricali povratak i proživljenje i tako su ostali sve dok im nije došao "jekin" tj. smrt. Riječi Vjerovjesnika, s.a.v.s.: "Što se njega tiče; misleći na Osmana bin Maz'una - došao mu je "jekin" (smrt) od njegova Gospodara." Sve što je naprijed spomenuto u riječima Allaha, dž.š., i Poslanika, s.a.v.s., o pitanju značenja riječi "El-Jekin" upućuje da znači smrt. Međutim, još uvijek postoji među muslimanima, među sedamdeset dvije sekte onih koji kažu: "Jekin" - to je spoznaja..., i to spoznaja čovjeka da je on, ustvari, Allah, pa tako sa njega spadaju sve obaveze, jer je spoznao Istinu i postalo mu je bjelodano jasno da je on Bog, pa kome, onda da čine ibadet! Ima li iko da čini ibadet sam sebi! I tako, šejtan se uvukao među ove i izveo ih iz islama. Ako upitaš ko su ovi reći ću: "To su pobornici ideje inkarnacije i panteizma. Moj Gospodaru, vrati ih na put Istine, a ako se oni ne vrate - nagradi ih onim što zaslužuju."

Međutim, ono čime će Allah, dž.š., nagraditi nevjernika na Kijametskom danu jeste vatra od koje neće moći umaći i u kojoj će vječno boraviti.

Zatim Allah, dž.š., veli:

"Pa zašto se oni okreću od opomene?", tj. šta je onim nevjernicima koji se suprotstavljaju onome čemu ih ti pozivaš i opominješ, te se okreću i izbjegavaju pouku.

"Kao da su divlji magarci preplašeni koji su pobjegli od lavova." Oni su u svom bježanju od Istine i udaljavanju od nje kao divlji magarci koji bježe ispred lavova koji ih žele ščepati.

Allah, dž.š., veli: **"Uistinu! On je Opomena!"** Doista, Kur'an je opomena. I ko hoće, na umu će ga imati, i na umu će ga oni imati samo ako Allah bude htio. Ovo je kao u ajetu:

"A vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar Svjetova neće! (81:29)"

Allah, dž.š., veli: **"On je jedini dostojan da Ga se boje i On jedini prašta."** Samo je On dostojan da ga se boje, On jedini prašta grijehone onih koji se njemu pokaju. To veli Katade. Od Enesa bin Malika prenosi se da je rekao: (552) "Allahov Poslanik, s.a.v.s., proučio je ovaj ajet:

'On je jedini dostojan da Ga se boje i On jedini prašta', i rekao: 'Vaš Gospodar veli: 'Ja sam dostojan da Me se bojite i da se pored Mene ne izmišlja božanstvo; ko se bude bojao, da pored mene izmišlja drugo božanstvo, zaslužiti će da mu oprostim.'" Bilježe ga Ahmed i drugi.

**Završetak sažetka komentara
sure El-Muddessir; neka je hvala
Allahu, dž.š.**

